

Behandelingsvoorstel voor de commissie Ruimte en Groen

Onderwerp: Financiering urgentieprogramma Reconstructie 2004

Cie-datum : 5 januari 2004

Cie-nummer: 2004REG03

Procedure: in GS op: 25 november 2003

inspraak:nee

eerdere behandeling in cie: nee
in PS: nee

Behandelend ambtenaar: Sandra van der Pas

toestel:2151

Portefeuillehouder: J.P.J. Lokker

Inleiding

Het reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht Oost zal een structurele en samenhangende aanpak bieden om de kwaliteit van het landelijke gebied van Oost Utrecht te verbeteren. Het plan richt zich op de ruimtelijke structuur van de landbouw mede in relatie tot andere functies, op de kwaliteit van natuur en landschap en op de kwaliteit van milieu en water. Daarmee draagt het in belangrijke mate bij aan de realisering van de doelen uit het provinciaal streekplan, waterhuishoudingsplan en milieubeleidsplan.

Het reconstructieplan wordt in 2004 door Provinciale Staten van Utrecht en Gelderland vastgesteld en vervolgens in 12 jaar uitgevoerd. Vooruitlopend op het vaststellen van de reconstructieplannen willen de verschillende overheden een start maken met de uitvoering van de reconstructie via de zogenoemde urgentieprogramma's reconstructie in 2004.

Het Rijk, de vijf reconstructie provincies en VNG hebben begin van het jaar in het Krokusakkoord afspraken gemaakt over financiële inspanningen voor de reconstructie (inclusief EHS) bij de verschillende coalitieonderhandelingen. In het Krokusakkoord zijn ook afspraken gemaakt over te hanteren vaste verhoudingen tussen bijdragen van het rijk en de provincies. Wij hebben op 7 oktober jl. de inspanningsverplichting op ons genomen om voor de periode 2004 t/m 2007 maximaal € 8 mln. voor de uitvoering van de reconstructie beschikbaar te stellen, waarbij het zwaartepunt voor de financiering in de jaren 2006-2007 ligt en de bijdrage gekoppeld is aan de rijksbijdrage. Het rijk heeft voor dezelfde periode 2004 t/m 2007 landelijk in totaal 700 mln. voor EHS en reconstructie beschikbaar gesteld. Het zwaartepunt ligt ook bij de jaren 2006 en 2007. Volgend jaar worden er concretere afspraken gemaakt over de verdeling van de rijksmiddelen voor reconstructie over de verschillende reconstructieplannen in de komende 4 jaar.

Urgentieprogramma Gelderse Vallei/Utrecht Oost

Het Rijk heeft voor de uitvoering in 2004 in bescheiden mate extra middelen beschikbaar gesteld en de provincies uitgenodigd urgentieprogramma's op te stellen, afgestemd op de rijksprioriteiten. De rijksprioriteiten voor het urgentieprogramma 2004 zijn flankerende maatregelen EHS, water en duurzame landbouw. Het rijk heeft landelijk voor 2004 € 5 mln. voor reconstructie beschikbaar gesteld. In het bestuurlijke overleg tussen de 5 reconstructie-gedeputeerden en de Ministers van LNV en VROM van 6 november jl. zijn afspraken gemaakt over de in te zetten reconstructiegelden in 2004. Op basis hiervan is binnen het urgentieprogramma Gelderse Vallei/Utrecht Oost is in totaal voor het rijk een bijdrage van € 1,3 mln. geprogrammeerd Provincie Gelderland programmeert € 1.722.000 en de provincie Utrecht programmeert € 960.000. In de bijlage vindt u het urgentieprogramma voor de Gelderse Vallei/Utrecht Oost met projectomschrijvingen. Het ministerie van LNV houdt de EHS buiten de programmering van de urgentieprogramma's. Afspraken hierover lopen via reguliere overleggen. De EHS telt uiteindelijk wel mee in de afspraak over de vaste verhoudingen tussen de bijdragen van rijk en provincies uit het krokusakkoord.

Gebiedsprogramma van de Stichting Vernieuwing Gelderse Vallei

De Stichting Vernieuwing Gelderse Vallei (SVGv) heeft, parallel aan het urgentieprogramma 2004, een gebiedsprogramma 2004 voor de Gelderse Vallei en Eemland opgesteld, dat anticipeert op het reconstructieplan. Via dit gebiedsprogramma worden projecten uitgevoerd breder dan de rijksprioriteiten, bijvoorbeeld onder het thema cultuurhistorie en recreatie. Voorgesteld wordt om een klein deel van de provinciale reconstructiebijdrage in 2004, namelijk € 100.000, te bestemmen voor een bijdrage aan de uitvoering van dit gebiedsprogramma. De

middelen worden hoofdzakelijk ingezet als co-financiering van kleinere projecten, vooruitlopend op het reconstructieplan. Deze werkwijze sluit aan bij het vorig jaar en zal, wanneer het reconstructieplan vastgesteld is, niet meer nodig zijn. Omdat er vanaf 2005 nog maar sprake is van één uitvoeringsprogramma op basis van het Reconstructieplan.

Dekking

Wij stellen voor om het totaal benodigde bedrag van € 1.060.000 voor de uitvoering van het urgentieprogramma Gelderse Vallei/Utrecht Oost en het gebiedsprogramma van de Stichting Vernieuwing Gelderse Vallei te dekken enerzijds ten laste van het op de begroting naar aanleiding van de voorstellen nieuw beleid voor Reconstructie Gelderse Vallei/Utrecht Oost beschikbaar gestelde krediet van € 295.000 en anderzijds € 800.000 ten laste van het binnen het uitvoeringsprogramma van het coalitieakkoord 2003-2007 voor strategische plannen voor uitvoering streekplan beschikbaar krediet van € 4 mln.

Wordt geagendeerd:

om advies over de volgende vragen:

- Bent u het eens om een bedrag van € 800.000 beschikbaar te stellen uit het budget voor uitvoering van het streekplan voor de uitvoering van het urgentieprogramma 2004 voor het reconstructiegebied Gelderse Vallei/Utrecht Oost?
- Bent u het eens om het bedrag van € 260.000 voorstel nieuw beleid uit de programmabegroting 2004 onderwerp Reconstructie Gelderse Vallei/ Utrecht Oost voor € 100.000 te bestemmen voor het gebiedsprogramma van de SVGV 2004 en voor € 160.000 te bestemmen voor het urgentieprogramma 2004 voor het reconstructiegebied Gelderse Vallei/Utrecht Oost? Het bedrag van € 260.000 ten laste van het voorstel nieuw beleid in de begroting 2004 zal d.m.v. een begrotingswijziging worden overgeboekt naar programma 2.6 Plattelandszaken.

Financiën

Tabel 1 Dekkingsvoorstel provinciale reconstructiebijdrage 2004

Provinciale bijdrage

urgentieprogramma	960.000 €
gebiedsprogramma SVGV	100.000 €
totaal	1.060.000 €

Dekkingsvoorstel

Nieuw beleid (bijlage 5.3 progr. Begrot)	260.000 €	waarvan € 100.000 aan het gebiedsprogramma SVGV
Uitvoering streekplan	800.000 €	
totaal	1.060.000 €	

Realisatie

Relatie met programmabegroting 2004

- Programma: 2.6 Plattelandszaken
- Productgroep: 1. Reconstructie en Landinrichting
- Resultaat: zie tabel urgentieprogramma
- Wanneer bereikt: 2004/2005
- Provinciale inzet middelen: € 1.060.000

Communicatie

Het urgentieprogramma is in samenspraak met de reconstructiecommissie opgesteld. Ook is er veelvuldig overleg met het ministerie van LNV en in het bijzonder met DLG geweest.

Bijlagen

Ter kennisneming: Urgentieprogramma reconstructie GV/UO 2004: overzichtstabel en toelichting bij de tabel.

Extra middelen in 2004 voor Reconstructie in Gelderse Vallei/Utrecht-Oost

Toelichting bij de projectentabel

Herinrichting Binnenveld

Belangrijkste speerpunt in de eerste module van het reconstructieplan GV-UO zal het realiseren van geïntegreerde doelen in het Binnenveld (gebied tussen Wageningen-Ede-Veenendaal en Rhenen) worden. In het Binnenveld ligt de opgave om de **landbouwstructuur** te verbeteren en verduurzamen, **nieuwe natuur** te realiseren, een **waterbergingsgebied** in te richten en de verdroging van natuur terug te dringen. Het is ook het meest bovenstroomse deel van het gebied en komt daarom als eerste in aanmerking voor maatregelen om de waterkwaliteit te verbeteren.

Herverkaveling (project HK-1) zal er voor zorgen dat de drie functies op juiste plekken terecht komen en de **verdrogingsbestrijding** (project W3) kan plaatsvinden. Er is daarvoor draagvlak bij de agrariërs. Inzet van een **onroerend goedbank** kan dit proces aanzienlijk versnellen door strategisch grond en gebouwen te verwerven en door te leveren (project HK-2). Ontwikkeling van kwetsbare natuur (blauwgrasland) langs de Grift kan alleen succesvol zijn en gecombineerd worden met regionale waterberging als de kwaliteit van het (te bergen) water zeer goed is. Daartoe dienen de **riooloverstorten** in de bebouwde kernen te worden gesaneerd tot boven het wettelijk vereiste minimumniveau dat de gemeentes verplicht zijn te realiseren en dienen ook de buitengebieden van hoogwaardige **riolering** te worden voorzien en niet van kwetsbare IBA inrichtingen (project M-1). Alleen de bovenwettelijk extra inspanningen komen in aanmerking voor subsidiering door Rijk en Provincie en zijn opgenomen in de tabel.

Overige projecten

De structuurverbetering in Langbroekerwetering is voor 2004 gezekerd maar dient ook in de jaren daarop voortgang te vinden en daar om is het project voorgedragen. (project HK-3). De waarden van het gebied zijn hoog en de problematiek vergelijkbaar met die in het Binnenveld.

Flankerend beleid EHS Door stoppende agrariërs en de gedaalde grondprijs is er grond beschikbaar liggen er nu mogelijkheden ontsnippering (NLC-68) een impuls te geven.

Riooloverstorten in het gebied van de Lunterse beek worden het komend jaar gesaneerd tot het wettelijk verplicht niveau. Gezien de natuurwaarden en waterbergingsopgave in het benedenstroomse gebied is het wenselijk de overstorten tot een hoger niveau te saneren. Deze extra inspanning zullen deels door Provincie en Rijk moeten worden gefinancierd. Het in één keer uitvoeren van de werkzaamheden tot het hogere niveau is efficiënt en leidt tot lagere totaalkosten, vandaar dat voor 2004 een beroep wordt gedaan op extra reconstructiegelden.